

Sygn. akt IV U 344/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2016 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania A. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 16 lutego 2015 r. Nr (...) - I (...)

w sprawie A. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonemu A. C. przysługuje prawo do wypłaty renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 01 marca 2015 r. do dnia 30 września 2017 r.

Sygn. akt IV U 344/15

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 lutego 2015 r. znak:(...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 57 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił A. C. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia 1 marca 2015 r., wskazując, że Komisja Lekarska ZUS w W. w orzeczeniu z dnia 2 lutego 2015 r. stwierdziła, że nie jest on niezdolny do pracy.

Odwołanie od w/w decyzji złożył A. C. wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odwołanie k. 1).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując, iż odwołanie nie wnosi do sprawy żadnych nowych dowodów faktycznych lub prawnych, które uzasadniałyby zmianę zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k. 2-3).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Decyzją z dnia 26 września 2014 r. organ rentowy przyznał A. C. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 września 2014 r. do 30 września 2017 r. (decyzja k. 135 akt organu rentowego). Powyższa decyzja została wydana w oparciu o orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 10 września 2014 r., w którym stwierdzono, iż ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy od 1 września 2014 r. do 30 września 2017 r. (orzeczenie k. 134 akt organu rentowego).

W dniu 15 stycznia 2015 r. Naczelny Lekarz ZUS przekazał, na podstawie art. 14 ust. 5 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, sprawę A. C., do rozpatrzenia przez Komisję Lekarską ZUS (k.138 akt organu rentowego). W uzasadnieniu wskazał, iż orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z 10 września 2014 r. budzi wątpliwości co do zgodności z zasadami orzecznictwa lekarskiego.

Wobec powyższego, Komisja Lekarska ZUS, po przeprowadzonym badaniu ubezpieczonego, w dniu 2 lutego 2015 r. orzekła, iż nie jest on niezdolny do pracy (orzeczenie k. 139 akt organu rentowego). Orzeczenie to stało się podstawą do wydania w dniu 16 lutego 2015 r. zaskarżonej decyzji, w której organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od 1 marca 2015 r. (decyzja k. 143 akt organu rentowego).

Zespół biegłych lekarzy: ortopeda, neurolog i gastrolog w opinii (k. 13) sporządzonej na zlecenie Sądu rozpoznał u A. C. stan po złamaniu nadkłykciowym kości udowej lewej i podudzia lewego z uszkodzeniem tętnicy podkolanowej z ostrym niedokrwieniem kończyny dolnej lewej, stan po martwicy tkanek miękkich goleni lewej, niestabilność kolana lewego, stan po złamaniu kostki przyśrodkowej podudzia lewego w 2008 r., stan po zranieniu przedramienia prawego z uszkodzeniem nerwu pośrodkowego mięśni i ścięgien zginaczy w 2003 r., chorobę wrzodową żołądka i dwunastnicy oraz przepuklinę rozworu przełykowego. Biegli ocenili, iż ubezpieczony jest zdolny do pracy. W uzasadnieniu opinii biegli wskazali, iż A. C. porusza się samodzielnie z utykaniem na kończynę dolną lewą. Przy lokomocji wspomaga się kulą łokciową. Mimo powyższego, ubezpieczony może wykonywać pracę niewymagającą długiego stania, chodzenia i kucania. Mając na uwadze pełną sprawność kończyn górnych i młody wiek ubezpieczonego, biegli stwierdzili, że A. C. może pracować z wyżej wymienionymi ograniczeniami.

W opinii uzupełniającej (k. 27) biegli wskazali, iż stan zdrowia ubezpieczonego pozwala mu na pracę w wyuczonym zawodzie masarza, gdyż funkcja kończyn górnych w aspekcie wykonywania pracy fizycznej została określona jako dobra.

A. C., urodzony (...), z wykształcenia jest masarzem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy A. C. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Jak wynika z powyższych ustaleń decyzją z 26 września 2014 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w okresie od 1 września 2014r. do 30 września 2017r. W toku pobierania w/w świadczenia - w styczniu 2015r. Naczelny Lekarz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w nadzwyczajnym trybie nadzoru nad ustaleniami orzeczniczymi skierował sprawę do komisji lekarskiej Zakładu. W ocenie Sądu, nadzwyczajny tryb, który został zastosowany w sprawie - pomimo ustalenia przez komisję lekarską, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy - nie uzasadniał wstrzymania wypłaty renty. Podkreślenia wymaga, że decyzja przyznająca ubezpieczonemu prawo do renty uzyskała walor prawomocności.

W podobnym stanie faktycznym wypowiedział się Sąd Najwyższy w sprawie I UK 190/13 stwierdzając, że zmiana z urzędu prawomocnej decyzji o przyznaniu renty nie może być dokonana w oparciu o wydane – w wykonaniu uprawnień nadzorczych Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - orzeczenie komisji lekarskiej oparte wyłącznie na odmiennej ocenie dowodu z orzeczenia lekarskiego będącego podstawą poprzedniej decyzji (art.14 ust.5 pkt 3 w związku z art.114 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.). Sąd Najwyższy wskazał, że niezależnymi od siebie przesłankami wstrzymania prawa do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy są stwierdzenie, że prawo do tych

świadczeń nie istniało, jak też wykazanie, że prawo to istniało, lecz ustało wskutek zmiany okoliczności. Obydwie te przesłanki wymienione są w art.134 ustawy emerytalnej, lecz tylko jedna w art.107 tej ustawy. Zapobieżeniu ustaleniu prawa na podstawie orzeczenia lekarza orzecznika budzącego uzasadnione podejrzenia co do zgodności ze stanem faktycznym lub zasadami orzecznictwa o niezdolności do pracy służyć ma przysługujące Prezesowi Zakładu w toku postępowania regulowanego w art.14 ustawy emerytalnej i w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy, uprawnienie zgłoszenia zarzutu wadliwości orzeczenia (art.14 ust.2d ustawy emerytalnej i §13 rozporządzenia). Łącznie z takim zarzutem Prezes może przekazać sprawę do rozpatrzenia komisji lekarskiej. Wykonywanie czynności nadzorczych przez Prezesa Zakładu, jako podmiotu sprawującego zwierzchni nadzór nad prawidłowością i jednolitością stosowania zasad orzecznictwa lekarskiego, nie jest wyłączone także po wydaniu i uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń, a to w trybie art.14 ust.5 pkt 3 ustawy emerytalnej. To, czy zmienione w drodze nadzoru orzeczenie lekarskie może - i w jakich warunkach - być podłożem wydania nowej decyzji, wymaga jednak odniesienia się do ugruntowanego w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądu co do związania stanem prawnym wynikającym z prawomocnej decyzji administracyjnej, której zmiana - w drodze ponownego rozpatrzenia uprawnień - może nastąpić wyłącznie na zasadach określonych w art.114 ust.1 ustawy emerytalnej, a więc ze względu na mające wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, przedłożone nowe dowody lub ujawnione okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji. Korekta błędu w ocenie dowodów w nowym orzeczeniu lekarskim nie przekłada się wprost na możliwość wzruszenia prawomocnej decyzji (tak w uchwale Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2003r., III UZP 5/03, OSNP 2003 nr 18, poz. 442 oraz w wyrokach: z 28 stycznia 2004r. w sprawie II UK 228/03, OSP 2006 nr 10, poz.118, z 5 maja 2005r. w sprawie III UK 242/04, OSNP 2006 nr 3-4, poz. 54 i z 4 października 2006r. w sprawie II UK 30/06, OSNP 2007 nr 19-20, poz. 289).

Sąd Najwyższy w powołanym wcześniej wyroku z 3 grudnia 2013r. wydanym w sprawie I UK 190/13 (OSNP 2015/2/28) wskazał także, że odmienna ocena dowodów jako przyczyna wstrzymania prawa do świadczeń z tytułu niezdolności do pracy wprowadza niedopuszczalne w państwie prawnym poczucie niepewności u osób pobierających świadczenia. W konsekwencji naprawienie domniemanego przez organ rentowy błędu co ustaleń nie może nastąpić na podstawie art.107 ustawy emerytalnej, jak też w wykonaniu uprawnień nadzorczych Prezesa ZUS, gdy po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń nie zostaną przedłożone nowości wskazane w art.114 ust.1 ustawy. Stanowisko takie znajduje również uzasadnienie w treści art.1 Protokołu Nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonego w Paryżu w dniu 20 marca 1952r. (Dz.U. z 1995r. Nr 36, poz.175 ze zm.), stanowiącego o ochronie własności i szerzej praw nabytych

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że nie zostały przedłożone żadne nowe dowody czy też ujawnione okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji a wcześniej nieznanne, lecz jedynie Prezes Zakładu za pośrednictwem Naczelnego Lekarza ZUS, wykorzystując przysługujące mu uprawnienia dokonał ponownego zbadania sprawy i przekazał ją do komisji lekarskiej ZUS. Jednak fakt, że takie uprawnienia istnieją nie oznacza automatycznie, że daje to prawo do wstrzymania wypłaty świadczenia i zmiany prawomocnej decyzji o prawie do renty z tytułu niezdolności do pracy. Okoliczności pozwalające na ponowne ustalenie prawa do świadczenia zostały regulowane w art.114 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Powołany przepis stanowi, że prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie takie wyjątkowe okoliczności nie zachodzą. Okoliczności takiej nie stanowi błędne ustalenie przez lekarza orzecznika w orzeczeniu z 10 września 2014r., że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy (na brak niezdolności ubezpieczonego do pracy wskazali również biegli neurolog, ortopeda, gastrolog w opinii na k.13-14, 27 akt sprawy). Sąd Okręgowy w całości podziela przedstawione wyżej stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 3 grudnia 2013r. (I UK 190/13). Skoro bowiem organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do świadczenia i ubezpieczony pobierał to świadczenie w okresie od 1 września 2014r. do 28 lutego 2015r., to organ rentowy nie miał podstawy do wstrzymania wypłaty świadczenia, tylko dlatego, że wydając decyzję z 26 września 2014 r. oparł się na błędnej ocenie stanu zdrowia ubezpieczonego dokonanej przez lekarza orzecznika. Samo odmienne orzeczenie komisji lekarskiej Zakładu nie daje podstawy do wstrzymania wypłaty renty. Organ rentowy z chwilą

wydania w dniu 10 września 2014r. orzeczenia przez lekarza orzecznika miał 14 dni na wniesienie zarzutu wadliwości. W niniejszej sprawie zarzut taki nie został zgłoszony. Z tych względów uznać należało, że decyzja z 16 lutego 2015r. wstrzymująca dalszą wypłatę na rzecz ubezpieczonego renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy została wydana bez podstawy prawnej.

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie art.477¹⁴ §2 kpc, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że A. C. przysługuje prawo do wypłaty renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w okresie od 1 marca 2015r. do 30 września 2017r.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w wyroku.